

**ДО
Г-Н ГРОЗДАН КАРАДЖОВ
ВИЦЕПРЕМИЕР И МИНИСТЪР
НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ
И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО**

Относно: Налагане на компенсаторни такси поради неплатени електронни винетки на превозни средства при движение по платената пътна мрежа

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КАРАДЖОВ,

До омбудсмана постъпват многобройни жалби от граждани, които поради грешка в изписването на регистрационния номер на автомобила при закупуване на е-винетки многократно са регистрирани като нарушители на Закона за движение по пътищата (ЗДвП). Тези случаи са приравнени със случаите на липса на платена пътна такса. Водачите на такива моторни превозни средства разбират за това с голямо закъснение и случайно, когато са спрени от екипи на БГТОЛ.

Най-драстичен случай, за който омбудсманът е сигнализиран, е за регистрирани 50 нарушения в рамките на три месеца, за които лицето е информизирано от екип на БГТОЛ.

Смятам тази практика за недопустима – регистрират се нарушения и съответно се налагат многократно компенсаторни такси, без съответните водачи на моторни превозни средства да подозират за това. В дадения пример водачът на превозното средство следва да заплати 3 500 лв., ако иска да бъде освободен от административнонаказателна отговорност.

Още повече, че липсва публичност и прозрачност за събраните и разходвани парични средства от компенсаторни такси.

В тази връзка омбудсманът неколkokратно отправи препоръки към председателя на Управителния съвет на Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ) - при налагане на санкции за липса на винетка, собственикът на лекия автомобил да бъде уведомен своевременно, но без резултат.

От АПИ заявяват, че на сайта на bgtoll.bg, секция „Проверка на нарушения“, може да бъде извършена проверка за нарушения на потребители на платената пътна мрежа. Уверяват, че стриктно спазват регламентацията в законовата и подзаконова нормативна уредба относно реда и начина на уведомяване на водачите на пътни превозни средства при установени нарушения, свързани с неизпълнение на задълженията им за заплащане на изискуемите такси при преминаване по платената пътна мрежа.

Освен това, омбудсманът обърна внимание на Агенцията и върху съдебната практика, с която се отменят наказателни постановления на началник отдел "Контрол и правоприлагане" в Националното тол управление, като АПИ е осъдена да заплаща съдебни разноски.

В случай на погрешно изписване на регистрационен номер съдът приема /Решение № 400 от 8.07.2020 г. по а.н.д. № 343/2020 г. на Районен съд - Пазарджик/, че става въпрос за маловажен случай по смисъла на чл. 28 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН). Преценката за "маловажност" следва да се прави на база фактическите данни по всеки конкретен случай. При грешно изписване на регистрационен номер е налице заплатена винетна такса и това е от съществено значение, тъй като не може да се третира по един и същи начин лице, което никога не е заплатило такава с лице, което е заплатило и неволно е изписало грешно номера на превозното средство. От това не би могло да настъпят каквито и да са вредоносни последици или щета за държавата, респ. фикса.

Омбудсманът отпрати съответно и препоръка към АПИ да се предприемат необходимите действия, с цел преди налагане на санкции административнонаказващият орган да прави преценка дали е налице маловажен случай. Съгласно чл. 28, ал. 1 от ЗАНН: "За маловажен случай на административно нарушение наказващият орган не налага наказание на нарушителя, като го предупреждава писмено, че при извършване на друго административно нарушение от същия вид, представляващо маловажен случай, в едногодишен срок от влизането в сила на предупреждението, за това друго нарушение ще му бъде наложено административно наказание."

Позицията на АПИ обаче е, че несъответствието между данните на превозно средство, с което е ползвана платената пътна мрежа и за което е заплатена съответната пътна такса представлява нарушение, по отношение на което се прилагат правилата на ЗДвП.

С оглед на изложеното и в качеството се на обществен защитник на правата и интересите на гражданите се обръщам към Вас по компетентност, с цел предприемане на необходимите действия за преустановяване на посочената неправомерна практика по събиране на компесаторни такси. Нарушителите следва да бъдат уведомявани своевременно за наложените им санкции, като се прави и необходимата преценка за маловажен случай съгласно ЗАНН.

Считам за необходимо да Ви информирам също така, че омбудсманът още през 2019 г. отпрати препоръка към министъра на регионалното развитие и благоустройство, както и в годишните доклади за дейността на омбудсмана за 2019 г. и 2020 г. - да бъде предвидена процедура за коригиране на грешно въведени данни в системата или връщане на платената сума, когато при закупуване на електронна винетка собственикът/ползвателят на ПС установи грешка при вписване на данните му.

В резултат, народните представители гласуваха промени в Закона за пътищата.

Съгласно чл. 10а, ал. 3б (нова - ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.): "Когато при издаване на електронна винетка е допусната техническа грешка при деклариране на регистрационния номер на пътното превозно средство, включително на държавата, в която е регистрирано, или на неговата категория, може да бъде извършена корекция от съответните длъжностни лица, ако след заявление за промяна на грешно декларирани данни от собственика или ползвателя, безспорно се установи, че в Република България не съществува регистрирано пътно превозно средство с идентичен на първоначално декларираните във винетката регистрационен номер, държава на регистрация

или категория. Промяната в данните на електронната винетка има действие от момента на извършване на корекцията и има срок на валидност до изтичането на срока на валидност на първоначално издадената.“

Промяната обаче дава възможност за корекция в данните на е-винетка занаяд и не решава проблемът на гражданите с платените до момента на корекцията глоби - на това основание им се отказва връщане на внесените суми.

Както подчертах впоследствие и пред министъра на регионалното развитие и благоустройство, смятам че по този начин грубо се нарушават правата и интересите на гражданите. На практика усвояването по този начин на средства е неоснователно обогатяване, като аргументите ми са същите като посочените по-горе мотиви на съда – при грешно изписване на регистрационен номер е налице заплатена винетна такса. От това не би могло да настъпят каквито и да са вредоносни последици или щета за държавата, респ. фикса.

Позицията ми е, че е необходима законодателна промяна в тази насока. Необходим е и ясен, бърз и справедлив механизъм за възстановяване на недължимо платените суми вследствие на сгрешени е-винетки.

Очаквам да ме информирате за становището си по изложените проблеми и за предприетите мерки в защита правата на потребителите на ТОЛ системата.

С уважение,

**ПРОФ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**